

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 16.3.2005
COM(2005) 89 galīgā redakcija

2005/0019 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVAI

ar ko groza Direktīvu 77/388/EEK attiecībā uz dažiem pasākumiem, lai vienkāršotu pievienotās vērtības nodokļa iekasēšanas procedūru un palīdzētu cīnīties pret nodokļu nemaksāšanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, un ar ko atceļ dažus lēmumus par atkāpēm

(iesniegusi Komisija)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Konteksts

Atbilstīgi Sestās PVN direktīvas 27. pantam Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij ieviest īpašus pasākumus, lai atkāptos no Sestās PVN direktīvas noteikumiem nolūkā vienkāršot nodokļa iekasēšanas procedūru vai novērst noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu, vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Šobrīd dalībvalstīm ir atļauts piemērot apmēram 140 atkāpes. Tuvākajā nākotnē šis skaitlis pieaugs, jo tās dalībvalstis, kas ES pievienojās 2004. gada 1. maijā, šobrīd iesniedz pieprasījumus atkāpju saņemšanai. Turklāt salīdzinoši drīz tās gandrīz noteikti savos tiesību aktos atklās citus īpašus pasākumus, kam būs vajadzīgs Kopienas juridiskais pamats.

Savā 2000. gada 7. jūnija paziņojumā Padomei un Eiropas Parlamentam par stratēģiju, lai uzlabotu PVN sistēmas darbību iekšējā tirgus kontekstā¹, Komisija apņēma racionalizēt dažas no ļoti daudzajām šobrīd spēkā esošajām atkāpēm. Tas tika pasvītots arī Komisijas 2003. gada 20. oktobra paziņojumā², ar ko stratēģija tika pārskatīta un atjaunināta. Tika paredzēts, ka šī racionalizācija nozīmētu visām dalībvalstīm darīt pieejamas dažas atsevišķas atkāpes, grozot Sesto PVN direktīvu³. Tās būtu tās atkāpes, kas jau ir izrādījušās efektīvas un ar ko tiek risinātas problēmas, ar kurām sastopas vairāk nekā viena dalībvalsts.

Atkāpju daudzums un dalībvalstīs risināmās līdzīgās problēmas liecina, ka pēdējos gados izvairīšanās no PVN maksāšanas un krāpšana ir kļuvusi par nopietnu problēmu. Gan dalībvalstu iestādes, gan uzņēmēju apvienības ir norādījušas, ka izvairīšanās no PVN maksāšanas dažās nozarēs ir kļuvusi tik izplatīta, ka godīgie uzņēmēji nonāk neizdevīgos konkurences apstākļos. Ja PVN iekasē, bet to nemaksā valstij, ne tikai valsts zaudē ieņēmumus, bet arī negodīgi uzņēmēji var piedāvāt preces vai pakalpojumus par zemāku cenu nekā viņu konkurenti, kas nodokļus maksā.

Turklāt dalībvalstis aizvien biežāk saskaras ar mākslīgiem veidojumiem, kas bieži saistās ar virkni darījumu, ar vienīgo mērķi iegūt priekšrocības attiecībā uz PVN, vai nu samazinot galīgo maksājamo PVN apjomu, vai palielinot atgūstamā PVN apjomu. Lai gan parasti ir acīmredzams, ka šādas darījumu virknes ir mākslīgas, ir daudz grūtāk ar tām efektīvi un ātri cīnīties no juridiskā viedokļa, jo īpaši tādēļ, ka pretpasākumi vai tiesvedība neizbēgami prasa daudz laika. Vienlaikus dalībvalstu pieredze liecina, ka shēmas attiecībā uz izvairīšanos no PVN maksāšanas ir izstrādājuši speciālisti, un sekmīgās shēmas pēc tam kā produkts tiek pārdotas uzņēmumiem. Tādēļ ir jāizvērtē, vai joprojām būtu jāpiemēro dažādas pieejas šīs problēmas risināšanai, ja problēma ir kopīga.

Ja dalībvalstis vēlas grozīt savus PVN tiesību aktus, lai cīnītos ar minētajām izvairīšanās shēmām, rodas jautājums par paredzēto pasākumu atbilstību Kopienas tiesību aktiem, īpaši Sestajai PVN direktīvai. Jo īpaši, lai izvairītos no nodokļu maksāšanas, PVN apjoma mākslīgās samazināšanas mehānismi tiek izveidoti pēc valsts PVN tiesību aktu un Sestās

¹ KOM (2000) 348 galīgais.

² KOM (2003) 614 galīgais.

³ Padomes 1977. gada 17. maija Sestā direktīva 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem - Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (OVJ L 145, 13.6.1977., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2004/66/EK (OV L 168, 15.2004., 35. lpp.)).

PVN direktīvas precīzu formulējumu rūpīgas analīzes. Sestajā PVN direktīvā izstrādātie kopīgās PVN sistēmas principi ir paredzēti pirmkārt un galvenokārt godīgiem darījumiem. Ļoti maz vai vispār nekas Sestajā PVN direktīvā neattiecas uz gadījumiem, kad nodokļa maksātājs cenšas apiet šos principus. Tikai minētais 27. pants nodrošina juridisko pamatu, lai Padome pēc kādas dalībvalsts atsevišķa pieprasījuma varētu atļaut piemērot īpašus pasākumus, atkāpjoties no parastajiem noteikumiem. Tomēr tas ir apgrūtināts.

Tādēļ Komisija uzskata, ka konkrēti zināmās shēmas varētu efektīvāk apkarot ar direktīvas grozījumiem, paredzot pastāvīgu reāli īstenojamu alternatīvu standarta noteikumiem, ja tās piemērošanu var pamatot ar pierādījumiem par nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no tiem.

Priekšlikums

Šā priekšlikuma mērķis ir grozīt Sesto direktīvu, lai dotu dalībvalstīm iespēju ātri pieņemt juridiski pārdomātus pasākumus, lai cīnītos pret nodokļu nemaksāšanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Tādējādi palielināsies ne tikai valstu ieņēmumi, bet iegūs arī uzņēmumi, kas cieš no negodīgas konkurences tādēļ, ka nevēlas iesaistīties shēmās, lai izvairītos no nodokļu maksāšanas. Papildus pasākumiem, lai cīnītos ar nodokļu nemaksāšanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, racionalizācijas priekšlikums ietver arī dažus pasākumus ar mērķi vienkāršot nodokļa piemērošanu dažos apstākļos, kur nodokļu maksātāji ir finansiālās grūtībās. Tomēr racionalizācija neskar ne konkrētos pasākumus, kas paredzēti konkrētām situācijām atsevišķās dalībvalstīs, ne arī iespēju dalībvalstīm turpināt nākotnē pieprasīt atkāpes atbilstīgi Sestās direktīvas 27. pantam, ja tas ir pamatoti.

Tādēļ attiecīgais priekšlikums paredz izmaiņas dažās jomās, kur pastāv pierādītas grūtības Sestās direktīvas darbībā un kur kopumā ir acīmredzami nepieciešama nedaudz lielāka elastība. Kopā ar atkāpēm, kas ir to pamatā, šie pasākumi ir alternatīva parastajiem pasākumiem un visām dalībvalstīm ir pieejami tikai tādēļ, lai palīdzētu cīnīties pret nodokļu nemaksāšanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas vai lai vienkāršotu nodokļu piemērošanu. Komisija arī uzskata, ka dažās jomās, piemēram, saistībā ar atkritumu un lūžņu aplikšanu ar nodokli, ir vēlams un ieteicams pastāvīgi piemērot grozītas Sestās direktīvas noteikumus, nevis pārliecīgi izmantot pagaidu atkāpes. Ierosinātās izmaiņas lielā mērā ir tikai to pasākumu kodifikācija, kuri jebkurā gadījumā būtu pieejami ar atkāpi atbilstīgi 27. pantam, un ierosinātajiem alternatīvajiem pasākumiem tāpat piemēro tādus pašus ierobežojumus. Tomēr priekšlikumā paredzēts arī paplašināt vēl uz divām jomām kādu pasākumu, kas jau atrodams direktīvā (nevis atkāpēs) un kas dalībvalstīm bijis noderīgs nodokļa kontrolēšanā.

Pasākumi (kā jau tiesību akti, kas vērsti uz konkrētām problēmām) dod dalībvalstīm iespēju izmantot alternatīvos noteikumus, nevis padarīt to izmantošanu par obligātu. Tādējādi dalībvalstīm nav obligāti jāpieņem šie noteikumi, ja konkrētajā dalībvalstī tie nav nepieciešami. Turklāt, ņemot vērā dažādās izmaiņas, kas notiek izvairīšanās shēmās, reaģējot uz pretpasākumiem, priekšlikums dod dalībvalstīm manevra iespējas pielāgot pasākumus konkrētās valsts situācijai. Tādējādi, izvēloties piemērot noteikumus, dalībvalstīm ir ļauts ierobežot jauno noteikumu piemērošanu, izmantojot tos tikai tam, lai risinātu savu konkrēto problēmu saistībā ar nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Tādēļ uzņēmumiem netiek uzspiesta nepiemērotu noteikumu obligāta piemērošana. Tā vietā tiem būtu jāgūst labums no selektīvas nevis vispārējas piemērošanas, kas skar tos, kas izvairās no nodokļu maksāšanas, nevis visus uzņēmējus. Komisija uzskata, ka šāda pieeja, nosakot atkāpes robežas un atļaujot elastīgu piemērošanu šajās robežās, ir vispiemērotākā atbilde uz atklātajām vispārīgajām problēmām, kam nepieciešami individuāli pielāgoti risinājumi.

Tā kā viens no priekšlikuma mērķiem ir samazināt atkāpju skaitu, īpaši tad, ja starp dalībvalstīm pastāv dublēšanās, ar direktīvu arī oficiāli atceļ vairākus Padomes lēmumus. Lai gan ievērojamam skaitam šo lēmumu darbības laiks ir ierobežots un tie galu galā zaudētu spēku, dažiem no tiem (dažādu iemeslu dēļ) darbības laiks nav ierobežots. Tā kā grozītā direktīva 77/388/EEK nodrošinās juridisko pamatu tiem pasākumiem, kas pašlaik ietverti atkāpēs, nav vajadzīgs radīt neskaidrību, saglabājot dubultu juridisko pamatu. Attiecīgi, direktīvā ietvertās atkāpes tiks atceltas, kad būs pagājis pietiekams laika posms, lai valstu tiesību aktos izdarītu attiecīgas izmaiņas. Ierosinātais termiņš, kas ir viens gads, ļaus, piemēram, vajadzības gadījumā no jauna apspriesties ar PVN komiteju, kā arī ļaus pabeigt vajadzīgās izmaiņas valstu līmenī.

Šī racionalizācija tiek izmantota arī tādēļ, lai formāli identificētu atkāpes, kas paziņotas atbilstīgi Direktīvas 77/388/EEK 27. panta 5. punktam un ko attiecīgā dalībvalsts vairs neizmanto, jo tās ir zaudējušas spēku vai aizstātas. Tā kā šīs atkāpes vairs nepastāv, tās ar ierosināto tiesību aktu nav jāatceļ.

Vēl viens racionalizācijas mērķis ir uzlabot pārredzamību. Šis process sākās ar 27. panta grozījumiem 2004. gada sākumā, kas tika veikti ar Direktīvu 2004/7/EK. Ar tiem tika atcelts noteikums, saskaņā ar kuru tika uzskatīts, ka Padome ir klusuciešot apstiprinājusi atkāpi, ja tā divu mēnešu laikā pēc pasākuma paziņošanas nav pret to iebildusi. Saskaņā ar pārskatīto procedūru Komisijai jāatbild uz katru dalībvalsts iesniegtu īpaša režīma pieprasījumu, vai nu iesniedzot priekšlikumu Padomei, ja pieprasījums ir pieņemams, vai sniedzot Padomei savu pamatojumu pasākuma noraidīšanai, ja tas nav pieņemams.

Jau tiek veikti pasākumi šā mērķa sasniegšanai, jo saistībā ar šo priekšlikumu Komisija ir publicējusi sarakstu TAXUD ĢD tīmekļa vietnē, norādot atsauces uz visiem pasākumiem, kas joprojām ir spēkā un kas ir atļauti atbilstīgi 27. panta 1. līdz 4. punktam vai paziņoti atbilstīgi 27. panta 5. punktam.

Konkrētais saturs

Direktīvas 1. panta 1. punkts: apvienošana un 1. panta 2. punkts: nodošana bez darbības pārtraukšanas

Nesaistīti ar esošajām atkāpēm, 1. panta 1. un 2. punktā Komisija izmanto iespēju ierosināt izmaiņas, lai stiprinātu tās jomas, par kurām dalībvalstīm šķiet, ka tās var izmantot, lai izvairītos no PVN maksāšanas. Gan attiecībā uz „apvienošanu” Sestās direktīvas 4. panta 4. punktā, gan uz „nodošanu bez darbības pārtraukšanas” (5. panta 8. punkts) priekšlikums ļauj dalībvalstīm veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka šo noteikumu piemērošana nerada negodīgu vidi, kur kādam nepamatoti tiktu dotas priekšrocības vai nodarīts kaitējums. Dalībvalstis jau var noteikt apstākļus, kuros var piemērot abus šos noteikumus. Jaunie noteikumi, ko ar 20. panta 6. punktu jau piemēroja ražošanas līdzekļiem, palīdzēs dalībvalstīm novērst noteikumu piemērošanas negodīgas sekas.

Direktīvas 1. panta 3. punkta a) apakšpunkts: svītrosana

Ar šo pantu Sestajā direktīvā tiek vienkārši svītrotā pašreizējā atklātā tirgus vērtības definīcija, kas attiecās tikai uz 11. panta A. daļas 1. punkta d) apakšpunktu. Tālāk tekstā tiek iekļauta grozīta definīcija, ar direktīvas priekšlikuma 1. panta 3. punkta b) apakšpunktu pievienojot 11. panta A. daļai jaunu 8. punktu.

Direktīvas 1. panta 3. punkta b) apakšpunkts: jauns 5. punkts – ieguldījumu zelts

Vairākas dalībvalstis uz 27. panta pamata jau piemēro īpašu pasākumu, lai novērstu situācijas, kad PVN netiek maksāts par neapliekamu ieguldījumu zeltu, ko izmanto kā izejvielu patēriņa preču ražošanai. Tiek ierosināts Sestajā PVN direktīvā nodrošināt līdzekļus, lai šo pasākumu varētu piemērot visas dalībvalstis. Priekšlikuma 1. panta 3. punkta b) apakšpunkts ievieš neobligātus noteikumus, kas atvasināti no esošajām atkāpēm, Sestās direktīvas 11. panta A. daļā iekļaujot jaunu 5. punktu.

No PVN ir atbrīvots zelta tirgū atzītas konkrētas raudzes ieguldījumu zelts stienīšos vai plāksnēs, vai zelta monētas, kas atbilst juridiskajiem kritērijiem. Pārdodot zeltu tādā veidā, kad tas vairs neatbilst ieguldījumu zelta statusam, par piegādi jāiekasē PVN. Tas ir, piemēram, tad, ja zelta stieni iestrādā dārglietās. Maksājamā nodokļa apjomu var samazināt, ja klients iestrādei nodrošina savu ieguldījumu zeltu, jo tad piegāde ir tikai zelta iestrādes pakalpojums. Tā kā netiek piegādāts no nodokļiem atbrīvotais zelts, nodokli nepiemēro, pat ja šis zelts vairs neatbilst ieguldījumu zelta statusam un tam vairs nevar piemērot atbrīvojumu. Šī ir ļaunprātīga izmantošana, ko cenšas novērst ar esošajām atkāpēm. Tāpat, ja klients piegādā ieguldījumu zeltu un juvelieris iestrādā to kādā priekšmetā, kurā ietvertas arī juveliera nodrošinātas preces, galīgajā preču piegādes aprēķinā zelta vērtība netiks iekļauta. Šis pants liek personām, kas iestrādā no nodokļiem atbrīvotu zeltu, iekļaut PVN arī par zelta vērtību, ja šis zelts vairs neatbilst atbrīvojuma statusam.

Direktīvas 1. panta 3. punkta b) apakšpunkts: jauns 6. līdz 8. punkts: piegāžu novērtēšana

Viena no nozīmīgākajām jomām saistībā ar izvairīšanos no nodokļiem ir piegāžu novērtēšana, jo tas tieši ietekmē iekasējamā nodokļa apjomu. Jaunais Sestās direktīvas 11. panta A. daļas 6. punkts, kas atrodams 1. panta 3. punkta b) apakšpunktā, ievieš neobligātus noteikumus, kas ļauj dalībvalstīm pārvērtēt dažas piegādes.

Tā kā novērtēšanas noteikums Sestās direktīvas 11. pantā ir skaidrs un tas ir viens no nodokļa uzlikšanas pamatelementiem, jebkādas atkāpes rūpīgi jāierobežo. Jo īpaši, ierosinājumos ievērots princips, ka nodokļu iestādei parasti nevajadzētu iejaukties piegādes apliekamās vērtības noteikšanā, bet darīt to tikai konkrētos apstākļos, un pat tad ne vienmēr. Tādēļ attiecīgais pants atļauj veikt pārvērtēšanu tikai ar nolūku apkarot izvairīšanos no nodokļa maksāšanas un nodokļu nemaksāšanu, un šim nolūkam jāievēro arī virkne papildu nosacījumu. Šos noteikumus var piemērot tikai tad, ja puses ir saistītas un tieši sakarā ar šo saistību nevis uzskatāmiem tirdznieciskiem iemesliem piegādes vērtība atšķiras no parastās tirgus vērtības. Turklāt piegādes pārvērtēšana ir atļauta tikai šādos 3 gadījumos: (pārāk zema novērtējuma gadījumā) ja PVN ir iekasēts un piegādes saņēmējam nav tiesību saņemt PVN atskaitījumu pilnā apjomā; vai (pārāk augsta novērtējuma gadījumā) ja PVN ir iekasēts un piegādātājam nav tiesību saņemt PVN atskaitījumu pilnā apjomā. Ja PVN nav iekasēts, pārvērtēšanu var veikt tikai tad, ja no nodokļiem atbrīvotu piegādi ir par zemu novērtējusi no nodokļiem daļēji atbrīvota persona. Visbeidzot, šo noteikumu nevar piemērot, ja starpība starp atklātā tirgus vērtību un piegādes vērtību ir neliela vai ja var pierādīt, ka piegāde par tādu pašu cenu ir pieejama citiem, kuri atbilstīgi definīcijai nav saistīti.

Tādējādi pārvērtēšanas piemērošanas joma ir ierobežota. Paredzams, ka to neizmantos saistībā ar parastiem ikdienas darījumiem, bet piemēros tikai ļoti nelielam daudzumam darījumu, kas veikti īpašās kategorijās un īpašos apstākļos. Nosacījumi nozīmē, ka pārvērtēšana neattieksies arī uz tādiem darījumiem kā preču vai pakalpojumu piegādes zem pašizmaksas reklāmas

pasākumu ietvaros; bojātu krājumu izpārdošanu ar atlaidi; vai, piemēram, ja tā ir beidzamā izpārdošana konkrētajam modelim vai sezonas beigu izpārdošana.

Šā pasākuma mērķis ir apkarot izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, ja ar nodokli apliekamā piegāde ar zemu vērtību tiek veikta pircējam, kas nevar saņemt atpakaļ visu PVN, un tādējādi zemāks nodokļa apjoms ir faktiski un palielošs nodokļu ieņēmumu zaudējums. Cena šādā zemā līmenī ir noteikta tikai tādēļ, ka pastāv saistība starp piegādātāju un pircēju. Lai šo noteikumu piemērotu, dalībvalstīm būs jādefinē attiecīgā pušu saistība. Šai definīcijai jāietilpst direktīvā noteiktajās kategorijās.

Tāpat, noteikumi attiecībā uz pārāk augstu novērtētām piegādēm ir paredzēti uzņēmumiem, kas nevar saņemt nodokļa atskaitījumu pilnībā un kas mākslīgi palielina cenu ar nodokli apliekamām piegādēm nodokļus pilnā apmērā maksājošiem uzņēmumiem, kuri ir ar tiem saistīti. Saņēmējs var pilnībā atgūt priekšnodokli, bet, palielinot vērtību, piegādātājam izdodas mainīt attiecību starp veikto apliekamo un neapliekamo piegāžu vērtību, lai panāktu lielāku atgūstamā PVN īpatsvaru. Uzņēmumi var iegūt tādu pašu rezultātu, samazinot neapliekamas piegādes vērtību, lai samazinātu savu neapliekamo apgrozījumu attiecībā pret apliekamo piegāžu vērtību, tādējādi palielinot atgūstamo proporciju.

Atbilstīgi šim priekšlikumam pārvērtēšana būtu jāveic tikai tad, ja piegādes vērtības maiņas rezultātā rodas tieši zaudējumi no neiekasētiem nodokļiem sakarā vai nu ar palielinātu nodokļu atgūšanu vai neatgūstamā nodokļa samazināšanu. Nodokļu zaudējumu nav tad, ja piegādi veic viena pilnā mērā apliekama persona otrai pilnā mērā apliekamai personai, jo nodokli par piegādi var vienkārši pieprasīt atpakaļ un pārvērtēšana neietekmē to, kā piegādātājs atgūst nodokli. Tādēļ šīs piegādes no alternatīvajiem jaunajiem noteikumiem ir izslēgtas. Tas atbilst faktam, ka neobligāti noteikumi tāpat ir atkāpe no parastajiem noteikumiem, kas (saskaņā ar EKT nolēmumiem) stingri jāierobežo, piemērojot tikai attiecīgās problēmas risināšanai.

Jāatzīmē, ka šis noteikums attiecas gan uz iegādēm Kopienas iekšējā tirdzniecībā, gan uz piegādēm dalībvalsts iekšienē, jo ar priekšlikumu groza Sestās direktīvas 11. panta A. daļu, ko 28.e pantā izmanto, lai definētu Kopienas iekšējo piegāžu novērtēšanu.

Priekšlikums ļauj pārvērtēt piegādes atklātā tirgus vērtībā. Lai ņemtu vērā šīs izmaiņas, ierosinātais jaunais 8. punkts Sestās direktīvas 11. panta A. daļā pielāgo un aizstāj atklātā tirgus vērtības definīciju, kas bija atrodamā 11. panta A. daļas 1. punkta d) apakšpunktā. No divām galvenajām pārvērtēšanas iespējām, t.i., izmantojot atklātā tirgus vērtību vai pašizmaksu, Komisija priekšroku dod atklātā tirgus vērtībai. Pašizmaksa tikai ļautu dalībvalstīm neitralizēt nodokļu zaudējumus sakarā ar zemo vērtību, kamēr atklātā tirgus vērtība dod nodokļu iestādēm iespēju aizsargāt daļu PVN. Ne atklātā tirgus vērtība, ne pašizmaksa katrai piegādei nav viegli aprēķināma, bet atklātā tirgus vērtība dod dalībvalstīm vislielākās iespējas iekasēt summu, kas ir apmēram līdzīga tam nodoklim, kurš būtu jāiekasē. Lai nodokļu maksātājiem nodrošinātu papildu aizsardzību, priekšlikums no jauna apstiprina, ka atklātā tirgus vērtība var būt zem piegādes sniegšanas vērtības, vienlaikus nosakot, ka tā parasti tomēr nedrīkst būt zemāka par pašizmaksu.

Par pasākuma ieviešanu un valstu tiesību aktiem un noteikumiem, kas to regulē, jāapspriežas ar PVN komiteju, kura izveidota saskaņā ar Sestās direktīvas 29. pantu. Tā nolūks ir nodrošināt, ka tiesību aktu interpretācija ir saskanīga visās tajās dalībvalstīs, kuras izvēlas pasākumu pieņemt. No šīs apspriešanās prasības izriet, ka dalībvalstīm, kurām pašlaik ir

atkāpe, ko aptver šis jaunais noteikums, būs no jauna jāziņo informācija par saviem valsts tiesību aktiem, kad mainīsies Kopienas juridiskais pamats.

Direktīvas 1. panta 4. un 5. punkts: atsauču maiņas

Abi šie punkti izdara attiecīgus grozījumus atsaucēs uz 21. pantu, kas ietvertas Sestās PVN direktīvas 17. un 18. pantā. Tas saistīts ar jauno neobligāto apgrieztās iekasēšanas noteikumu, kas ar šīs direktīvas 1. panta 7. punktu pievienots Sestās PVN direktīvas 21. panta 2. punktam.

Direktīvas 1. panta 6. punkts: ražošanas līdzekļi

Sestās PVN direktīvas 20. panta 2. un 3. punktā ietverti daži īpaši noteikumi par atskaitījumu pielāgošanu attiecībā uz pievienotās vērtības priekšnodokli par ražošanas līdzekļiem. Tās 20. panta 4. punktā paredzēts, ka dalībvalstis var definēt ražošanas līdzekļu jēdzienu.

Lai gan šķiet loģiski, ka pret pakalpojumiem virs noteiktas vērtības, kurus uzņēmumā izmanto ilgāku laiku, attiecas tāpat kā pret precēm, tas nav skaidrs direktīvas pašreizējā redakcijā. Tādēļ dažas dalībvalstis ir atturējušās 20. panta 2. un 3. punktu piemērot pakalpojumiem, lai gan Komisija apzinās, ka šāda pieeja paver iespējas izvairīties no nodokļa maksāšanas. Ar 1. panta 6. punktu ierosinātā grozījuma nolūks ir paskaidrot, ka pielāgojumus atskaitījumiem saistībā ar ražošanas līdzekļiem atbilstīgi Sestās direktīvas 20. pantam var piemērot arī pakalpojumiem, ja tiem ir kapitāla īpašības un pret tiem attiecas kā pret kapitālu.

Direktīvas 1. panta 7. punkts: apgrieztā iekasēšana

Direktīvas 1. panta 7. punkts paplašina neobligātā apgrieztās iekasēšanas mehānisma piemērošanu konkrētām piegādēm, kas veiktas apliekamām personām. Tas attiecas uz ekonomikas nozarēm, kuras dalībvalstīm ir izrādījušies īpaši grūti uzraudzīt, piemēram, sakarā ar nozares īpašībām vai tās struktūru. Bieži ievērojami ieņēmumu zaudējumi rodas tādēļ, ka apliekamas personas izraksta rēķinu par piegādēm pirms pašas nozūd, nenokārtojot savas rēķinā norādītās PVN saistības, kamēr vienlaicīgi saņēmējs likumīgi izmanto savas tiesības uz atskaitījumu.

Attiecīgās jomas ir pakalpojumi saistībā ar ēkām (ietverot, piemēram, celtniecības, remonta, tīrīšanas vai nojaukšanas pakalpojumus, vai arī visus šos pakalpojumus); personāla nodrošināšana būvniecības pakalpojumiem; zeme un ēkas, attiecībā uz ko ir izmantota nodokļa izvēles iespēja; atkritumu, lūžņu un otrreiz pārstrādājama materiāla piegādes un daži no pārstrādes produktiem un daži pārstrādes pakalpojumi. Jaunā pielikumā, kur ietverts saraksts ar piegādēm, kuras aptver esošās atkāpes, ir definēts, ko aptver jēdziens „atkritumi”. Lai gan dažas dalībvalstis šobrīd ir pilnvarotas atkritumu piegādēm piemērot atbrīvojumu saskaņā ar atkāpi, apgrieztā iekasēšana nodrošina iespēju atgūt nodokli, to ir viegli pārvaldīt, tā ir izrādījusies efektīva tur, kur tā jau ir ieviesta, un tā nodrošina to, ka pircējam netiek nodots tālāk slēpts nodoklis ar pārdevējam neatgūstamu nodokli. Turklāt jauns atbrīvojums, pat ja tas ir neobligāts, nebūtu saskaņā ar vispārējo nepieciešamību ierobežot atbrīvojumu pagarinājumus.

Turklāt dažās dalībvalstīs ir atruna, kas novērš nodokļu zaudējumus, kuri rodas šādās trīs situācijās: nekustamā īpašuma pārdošana likvidācijas procesā ar tiesas lēmumu, ja ir izmantota 13. panta C. daļā paredzētā nodokļa izvēle; tādu preču pārdošana, kas pieņemtas kā garantija; un ja preces ir piegādātas pēc īpašumtiesību rezervācijas cesijas tiesību pārņēmējam, kas izmanto savas tiesības. Visos trijos variantos piegādes parasti veic pārdevējs, kas ir finansiālās grūtībās un kas nespēj nokārtot savas parādsaistības, tostarp

saistības pret nodokļu iestādēm. Rezultātā vai nu nodoklis ir iekļauts ieņēmumos no pārdošanas un to patur kreditors, lai nokārtotu apliekamās personas parādu, vai (ja tas nonāk līdz apliekamajai personai) apliekamā persona nozūd, nesamaksājot nodokli iestādēm. Direktīvas 1. panta 7. punkta mērķis ir padarīt apliekamās personas, kas minētajos apstākļos ir piegāžu saņēmēji, atbildīgas par PVN maksāšanu un reģistrāciju saistībā ar šīm piegādēm. Tas gan vienkāršo sistēmu, gan padara to efektīvāku, neskarot klientu saistībā ar nodokļiem un prasa tikai nelielas papildu izmaksas atbilstības nodrošināšanai.

Otrajā daļā norādīts, kad dalībvalstīm ir rīcības brīvība (pēc apspriešanās procesa, kas minēts pirmajā daļā) piemērot ierobežojošus pasākumus, kā arī šo pasākumu veids.

Direktīvas 1. panta 8. punkts: jauns pielikums

Pielikumā, kas iekļauts ar 1. panta 8. punktu, norādīti veidi un formas tiem atkritumiem, uz ko attiecas apgrieztā iekasēšana.

Direktīvas 2. pants: atcelšana

Šajā pantā paredzēts, ka Padomes Lēmumi atbilstīgi 27. panta 1. un 4. punktam (pirms grozījumiem ar Direktīvu 2004/7/EK) tiek atcelti, ja to saturs ietilpst direktīvas priekšlikuma piemērošanas jomā.

Atcelšanas datums tiesību aktu grozīšanai dod vienu gadu laika tām dalībvalstīm, kam jāatspoguļo juridiskā pamata maiņa un būtiskas izmaiņas valsts tiesību aktos. Tas arī dod laiku, lai, ja vajadzīgs, apspriestos ar PVN komiteju.

Šā paskaidrojuma raksta I pielikumā ir saraksts ar lēmumiem atbilstīgi 27. panta 1. un 4. punktam, uz kuriem, pēc Komisijas domām, attiecas direktīvas priekšlikuma 2. pants. Tā II pielikumā ir lēmumi, par kuriem Komisija uzskata, ka priekšlikums attiecas uz to saturu, bet tie nav jāatceļ, jo šajos lēmumos paredzētas to darbības beigas konkrētā datumā vai stājoties spēkā alternatīviem noteikumiem, ņemot vērā agrāko no šiem datumiem. Komisija ierosinās pasākumus, lai nodrošinātu, ka atrunas šajā pēdējā kategorijā var saglabāt pēc ierosinātās direktīvas stāšanās spēkā, ja vajadzīgas apspriešanās atbilstīgi 29. pantam. Izmantotās atsauces ir atsauces uz sākotnējiem lēmumiem, nevis to vēlākiem pagarinājumiem.

Visbeidzot, šā paskaidrojuma raksta III pielikumā ir saraksts ar atrunām, kas paziņotas Komisijai atbilstīgi 27. panta 5. punktam, bet kas, saskaņā ar dalībvalstu iesniegto informāciju Komisijai, vairs netiek izmantotas. Komisija uzskata, ka uzskaitītās atrunas nav formāli jāatsauc, tomēr šeit tās ir iekļautas pārredzamības veicināšanai.

Direktīvas 3. pants: īstenošana, paziņošana un atsauces

Direktīvas 3. pantam ir divi mērķi. Tā 1. punktā noteikts termiņš, līdz kuram dalībvalstīm jāizdara izmaiņas savos tiesību aktos, lai stātos spēkā tās direktīvas daļas, kas ir obligātas. Jēdziens „kas vajadzīgi, lai (...) prasības izpildītu” norāda, ka tad, ja dalībvalsts izvēlas neizmantot direktīvas piedāvāto iespēju, valsts tiesību akti nav vajadzīgi. No otras puses, ja ar ierosināto direktīvu groza esošās iespējas (piemēram, apvienošanas iespēju Direktīvas 77/388/EEK 4. panta 4. punktā) un ja kāda dalībvalsts tās jau izmantojusi, šai dalībvalstij jāīsteno izmaiņas. Ja dalībvalsts konkrēto iespēju šobrīd neizmanto, tās izmaiņas nav spēkā, kamēr tās netiek pieņemtas.

Otrajā daļā un 2. punktā noteikts, ka dalībvalstīm, kas pieņem tiesību aktus atbilstīgi direktīvai, par to jāpaziņo Komisijai un ka publikācijā vai tekstā jāiekļauj atsauce uz direktīvu.

Direktīvas 4. pants: stāšanās spēkā un 5. pants: adresāti

Komentāri nav vajadzīgi.

I PIELIKUMS

Lēmumu saraksts, kas pieņemti atbilstīgi 27. pantam un par ko Komisija uzskata, ka tos aptver priekšlikuma noteikumi, un kas tādēļ ar direktīvu tiek atcelti

Nepublicēts Padomes 1979. gada lēmums attiecībā uz preču vai pakalpojumu piegāžu novērtēšanu, ko veic konkrētas saistītas personas, kuru pieprasījusi Vācijas Federatīvā Republika.

Padomes lēmums, kas tiek uzskatīts par pieņemtu 1987. gada 11. aprīlī un ar ko Apvienotajai Karalistei atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 11. panta Direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem.⁴

Padomes 1988. gada 19. jūlija Lēmums 88/498/EEK, ar ko Nīderlandes Karalistei atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 21. panta 1. punkta a) apakšpunkta Direktīvā 77/388/EEK.⁵

Padomes lēmums, kas tiek uzskatīts par pieņemtu 1997. gada 18. februārī atbilstīgi procedūrai, kura ietverta 27. panta 4. punktā Direktīvā 77/388/EEK tās 1977. gada 17. maija versijā, un ar ko Francijas Republikai atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 2. un 10. panta Direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem. Šis lēmums seko 1996. gada 18. decembra paziņojumam dalībvalstīm par pieprasījumu.

Padomes 1997. gada 19. decembra Lēmums 98/23/EK, ar ko Apvienotajai Karalistei atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 28.e panta 1. punkta Direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem.⁶

Padomes 2002. gada 4. jūnija Lēmums 2002/439/EK, ar ko Vācijas Federatīvajai Republikai atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 21. panta Direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem.⁷

Padomes 2002. gada 5. novembra Lēmums 2002/880/EK, ar ko Austrijas Republikai atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 21. panta Direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem.⁸

Padomes 2004. gada 30. marta Lēmums 2004/290/EK, ar ko Vācijas Federatīvajai Republikai atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 21. panta Direktīvā

⁴ OV L 132, 21.5.87., 22. lpp.

⁵ OV L 269, 29.9.1988., 54. lpp.

⁶ OV L 8, 14.1.1998., 24. lpp.

⁷ OV L 151, 11.6.2002., 12. lpp.

⁸ OV L 306, 8.11.2002., 24. lpp.

77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem.⁹

Padomes 2004. gada 21. oktobra Lēmums 2004/736/EK, ar ko Apvienotajai Karalistei atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 11. panta Direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem.¹⁰

Padomes 2004. gada 2. novembra Lēmums 2004/758/EK, ar ko Austrijas Republikai atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 21. panta Direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem.¹¹

⁹ OV L 94, 31.3.2004., 59. lpp.

¹⁰ OV L 325, 28.10.2004., 58. lpp.

¹¹ OV L 336, 12.11.2004., 38. lpp.

II PIELIKUMS

Lēmumu saraksts, kas pieņemti atbilstīgi 27. pantam un par ko Komisija uzskata, ka tos aptver priekšlikuma noteikumi, bet ka tie nav jāatceļ

Padomes 1998. gada 16. februāra Lēmums 98/161/EK, ar ko Nīderlandes Karalistei atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 2. un 28.a panta 1. punkta Direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem.¹²

Padomes 2000. gada 20. marta Lēmums 2000/256/EK, ar ko Nīderlandes Karalistei atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 11. panta Direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem.¹³

Padomes 2000. gada 27. novembra Lēmums 2000/746/EK, ar ko Francijas Republikai atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 11. panta Direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem.¹⁴

Padomes 2001. gada 6. novembra Lēmums 2001/865/EK, ar ko Spānijas Karalistei atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 11. panta Direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem.¹⁵

Padomes 2002. gada 12. jūlija Lēmums 2002/736/EK, ar ko Grieķijas Republikai atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 2. un 28.a panta Direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem.¹⁶

Padomes 2004. gada 26. februāra Lēmums 2004/228/EK, ar ko Spānijas Karalistei atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 21. panta Direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem.¹⁷

Padomes 2004. gada 22. marta Lēmums 2004/295/EK, ar ko Itālijas Republikai atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 21. panta Direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem.¹⁸

¹² OV L 53, 24.2.1998., 19. lpp.

¹³ OV L 79, 30.3.2000., 36. lpp.

¹⁴ OV L 302, 1.12.2000., 61. lpp.

¹⁵ OV L 323, 7.12.2001., 24. lpp.

¹⁶ OV L 233, 30.8.2002., 36. lpp.

¹⁷ OV L 70, 9.3.2004., 37. lpp.

¹⁸ OV L 97, 1.4.2004., 63. lpp.

III PIELIKUMS

Saraksts ar paziņojumiem atbilstīgi 27. panta 5. punktam, ko attiecīgās dalībvalstis norādījušas kā liekus un ko Komisija tādēļ uzskata par atceltiem

1) Francijas Republikas paziņojumi attiecībā uz

- 2. un 21. pantu un nodokļa uzlikšanu pirkumiem no neapliekamām personām;
- 11. pantu un augstvērtīgu zirgu importa un piegādes maksimālo ar nodokli apliekamo summu noteikšana pēc vienotas likmes;
- 11. pantu un nodokļu uzlikšanu kopējam darījumu apjomam, ko veic personas, kuras nodarbojas ar produktu piegādi neapliekamām personām.

2) Vācijas Federatīvās Republikas paziņojumi attiecībā uz

- 10. pantu un nodokļa atlikšana attiecībā uz dažām piegādēm pēc to importa;
- 17. pantu un PVN atskaitīšanu pēc vienotas likmes attiecībā uz ceļa izdevumiem.

3) Luksemburgas Lielhercogistes paziņojumi attiecībā uz

- 9. pantu un transporta darbiem piemērojamo režīmu;
- 11. panta C daļu un vērtību konvertāciju Luksemburgas frankos pēc mēneša vidējā kursa;
- 13. panta A. daļu un tādu darbību izslēgšanu no nodokļa piemērošanas, ko veic bezpeļņas asociācijas savu locekļu labā par dalības maksu;
- 21. pantu un nodokļu pārstāvja iecelšanu, kas atbildīgs par PVN par Luksemburgā neregistrētu piegādātāju pārdotajām precēm vai pakalpojumiem.

4) Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes paziņojumi attiecībā uz

- 6., 11. un 13. pantu un īpašu kārtību, ko piemēro apliekamajai summai par ilgstošu uzturēšanos viesnīcās;
- 11. pantu un režīmu, kas piemērojams starpniekiem, kas nodarbojas ar kosmētikas pārdošanu;
- 11. pantu un kārtību, ko piemēro atlaižu kuponiem.

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVAI

ar ko groza Direktīvu 77/388/EEK attiecībā uz dažiem pasākumiem, lai vienkāršotu pievienotās vērtības nodokļa iekasēšanas procedūru un palīdzētu cīnīties pret nodokļu nemaksāšanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, un ar ko atceļ dažus lēmumus par atkāpēm

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 93. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu¹⁹,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu²⁰,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²¹,

tā kā

- (1) Lai apkarotu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu nemaksāšanu, kā arī lai vienkāršotu pievienotās vērtības nodokļa iekasēšanas procedūru, dažas atkāpes, kas ir pieprasītas un piešķirtas atsevišķām dalībvalstīm, bet aptver līdzīgas problēmas, jā dara pieejamas visām dalībvalstīm, iekļaujot tās Padomes 1977. gada 17. maija Direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze²². Šiem pasākumiem jābūt proporcionāliem un tiem jāaprobežojas tikai ar problēmas risināšanu. Tā kā dalībvalstu vajadzības ir dažādas, šī iekļaušana nedrīkst pārsniegt iespējas nodrošināšanu visām dalībvalstīm pieņemt attiecīgos noteikumus pēc vajadzības.
- (2) Dalībvalstīm jāspēj veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka Direktīvā 77/388/EEK paredzētie atvieglojumi uzņēmumiem attiecībā uz apliekamo personu un uzņēmējdarbības nodošanu bez darbības pārtraukšanas netiek izmantoti, lai izvairītos no nodokļa.
- (3) Dalībvalstīm jāspēj iejaukties attiecībā uz piegāžu vērtību ierobežotos konkrētos gadījumos, lai nodrošinātu, ka netiek zaudēti nodokļi, izmantojot saistītas puses ar mērķi gūt labumu saistībā ar nodokli.

¹⁹ OV C , , . lpp.

²⁰ OV C , , . lpp.

²¹ OV C , , . lpp.

²² OV L 145, 13.6.1977., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2004/66/EK (OV L 168, 1.5.2004., 35. lpp.).

- (4) Dalībvalstīm jārada iespēja iekļaut apliekamajā darījuma summā ieguldījumu zelta vērtību, kuru izmanto galaprodukta izveidē, ja iestrādes ceļā zelts zaudē savu ieguldījumu zelta statusu.
- (5) Skaidri jānosaka, ka daži pakalpojumi, kas ir kā ražošanas līdzekļi, var tikt iekļauti režīmā, kas ļauj pielāgot atskaitījumus par ražošanas līdzekļiem aktīva izmantošanas laikā atbilstīgi tā faktiskajai lietošanai.
- (6) Dalībvalstīm konkrētos gadījumos jāspēj noteikt, ka par pievienotās vērtības nodokļa nomaksu un tā iereģistrēšanu ir atbildīgs piegāžu saņēmējs. Tam jāpalīdz dalībvalstīm cīnīties ar nodokļu nemaksāšanu un zaudējumiem atsevišķās nozarēs un saistībā ar konkrētiem darījumu veidiem.
- (7) Tādēļ atbilstoši jāgroza Direktīva 77/388/EEK.
- (8) Tāpat jāatceļ atsevišķi Padomes lēmumi, ar ko atbilstīgi Direktīvas 77/388/EEK 27. pantam atļauj atsevišķas atkāpes, un dalībvalstis nedrīkst izmantot tās atkāpes atbilstīgi minētajam pantam, uz kurām attiecas šajā direktīvā izstrādātie pasākumi.
- (9) Lai saskaņoti piemērotu dažus pasākumus, kas dod dalībvalstīm rīcības brīvību attiecībā uz piemērošanu un īstenošanu, par to ieviešanu jāapspriežas ar Pievienotās vērtības nodokļa padomdevēju komiteju, kas izveidota ar Direktīvas 77/388/EEK 29. pantu,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 77/388/EEK groza šādi.

- (1) Tās 4. panta 4. punktam pievieno šādu daļu:

„Ja dalībvalsts izmanto otrajā daļā paredzēto iespēju, tā nodrošina, lai šīs iespējas piemērošana nesniegtu apliekamajām personām nedz nepamatotas priekšrocības, nedz arī nepamatoti nostādītu tās neizdevīgākā stāvoklī.”

- (2) Direktīvas 5. panta 8. punkta otro teikumu aizstāj ar šādu tekstu:

„Ja vajadzīgs, dalībvalstis var veikt vajadzīgos pasākumus, lai novērstu konkurences traucējumus, ja saņēmējs nav pilnā mērā apliekams ar nodokļiem. Tās nodrošina, lai netiktu nodrošinātas nedz nepamatotas priekšrocības, nedz arī nepamatoti izveidots neizdevīgāks stāvoklis.”

- (3) Direktīvas 11. panta A. daļu groza šādi:

- a) tās 1. punkta d) apakšpunkta otro daļu svīturo.
- b) pievieno šādu 5., 6., 7. un 6. punktu:

"5. „Ja preču vai pakalpojumu piegāde ir saistīta ar neapliekama ieguldījumu zelta iestrādi 26.b panta A. daļas nozīmē un šis ieguldījumu zelts zaudē šādu statusu,

dalībvalstis var noteikt, ka apliekamajā summā jāiekļauj tā zelta vērtība, kas iestrādāts galaproduktā, to aprēķinot atbilstīgi ieguldījumu zelta tābrīža atvērtā tirgus vērtībai.

6. Pēc apspriešanās atbilstīgi 29. pantam dalībvalstis var noteikt, ka preču vai pakalpojumu piegādes apliekamā summa ir tāda pati kā atvērtā tirgus vērtība, šādos apstākļos:
- a) ja atlīdzība ir ievērojami zemāka nekā atvērtā tirgus vērtība un piegādes saņēmējam nav tiesības uz atskaitījumu pilnībā atbilstīgi 17. pantam;
 - b) ja atlīdzība ir ievērojami zemāka nekā atvērtā tirgus vērtība un piegādātājam nav tiesības uz atskaitījumu pilnībā atbilstīgi 17. pantam, un uz piegādi attiecas atbrīvojums atbilstīgi 13. pantam;
 - c) ja atlīdzība ir ievērojami augstāka nekā atvērtā tirgus vērtība un piegādātājam nav tiesības uz atskaitījumu pilnībā atbilstīgi 17. pantam.

Šo iespēju piemēro tikai tādēļ, lai novērstu nodokļu nemaksāšanu un izvairīšanos no nodokļa maksāšanas, un ja atlīdzību, uz kuru citos apstākļos balstītos apliekamā summa, ir ietekmējušas ģimenes, vadības, īpašuma, finansiālas vai juridiskas saiknes, kā to definējusi dalībvalsts. Šim nolūkam juridiskās saiknes ietver formālās darba devēja un darba ņēmēja attiecības.

7. Šā panta 6. punktā paredzēto iespēju nepiemēro jebkurā no šādām situācijām:
- a) ja piegādātājs var norādīt komerciālu iemeslu saistībā ar atlīdzību par precēm vai pakalpojumiem,
 - b) ja var pierādīt, ka līdzīgu atlīdzību pieprasītu gadījumā, kad personai nav tādu saikņu ar piegādātāju, kuras minētas 6. punkta otrajā daļā.
8. Šīs direktīvas nolūkos „atvērtā tirgus vērtība” ir pilna summa par attiecīgo preču vai pakalpojumu iegūšanu, kas klientam jāmaksā tajā tirdzniecības posmā, kur piegāde notiek, piegādes laikā un godīgas konkurences apstākļos piegādātājam tirgus apstākļos tajā dalībvalstī, kur piegāde ir apliekama ar nodokli. Ja vien to nepamato tirgus apstākļi, atvērtā tirgus vērtība nedrīkst būt mazāka par pašizmaksu piegādātājam, kas piegādi veic.”
- (4) Direktīvas 17. panta 4. punktu tajā versijā, kas atrodama 28.f panta 1. punktā, groza šādi:
- a) tā a) apakšpunkta otrajā daļā vārdus „21. panta 1. punkta a) un c) apakšpunkts” aizstāj ar „21. panta 1. punkta a) un c) apakšpunkts vai 2. punkta c) apakšpunkts”;
 - b) tā b) apakšpunkta otrajā daļā vārdus „21. panta 1. punkta a) apakšpunkts” aizstāj ar „21. panta 1. punkta a) apakšpunkts vai 2. punkta c) apakšpunkts”;
- (5) Direktīvas 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā tajā versijā, kas atrodama 28.f panta 2. punktā, vārdus „21. panta 1. punkts” aizstāj ar vārdiem „21. panta 1. punkts vai 2. punkta c) apakšpunkts”;

(6) Direktīvas 20. panta 4. punktam pievieno šādu daļu:

„Dalībvalstis var piemērot 2. un 3. punktu pakalpojumiem, kas pēc rakstura ir līdzīgi ražošanas līdzekļiem, ietverot arī gadījumus, kad attieksme pret šiem pakalpojumiem ir nevis kā pret kārtējiem izdevumiem, bet kā pret elementiem, kam ir paliekoša aktīva uzskaites vērtība.”

(7) Direktīvas 21. panta 2. punktam tajā versijā, kas atrodama 28.g pantā, pievieno šādu c) apakšpunktu:

„c) ja tiek veiktas šādas piegādes, dalībvalstis pēc 29. pantā paredzētās apspriešanās var noteikt, ka persona, kam jāmaksā nodoklis, ir tā apliekamā persona, kurai piegādes veiktas:

- i) celtniecības, remonta, tīrīšanas, uzturēšanas, pārveides un nojaukšanas pakalpojumi saistībā ar nekustamu īpašumu;
- ii) personāla nodrošināšana i) daļā minētajām darbībām;
- iii) nekustamā īpašuma pārdošana, kā minēts 13. panta B. daļas g) un h) punktā, ja pārdevējs ir izvēlējies nodokli atbilstīgi minētā panta C. daļas b) punktam;
- iv) lietota materiāla, lietota materiāla, ko vairs nevar izmantot tādā pašā stāvoklī, lūžņu, rūpniecisko un nerūpniecisko atkritumu, otrreiz pārstrādājamu atkritumu, daļēji pārstrādātu atkritumu piegāde un dažu M pielikumā uzskaitītu konkrētu pakalpojumu sniegšana;
- v) tādu preču piegāde ārpus likvidācijas procesa ar tiesas lēmumu, kuras viena apliekama persona sniegusi citai kā garantiju, īstenojot šo garantiju;
- vi) tāda nekustama īpašuma pārdošana, attiecībā uz ko 13. panta C. daļā paredzētā nodokļa izvēle ir izmantota, ar tiesas lēmumu likvidējot uzņēmumu, kam piederējis šādi pārdotais nekustamais īpašums;
- vii) preču piegāde pēc īpašumtiesību rezervācijas cesijas tiesību pārņēmējam, kas izmanto savas tiesības.

Pirmās daļas nolūkos dalībvalstis var konkretizēt piegādes, uz kurām attiecas i) punkts, kā arī piegādātāju un saņēmēju kategorijas, kurām šo punktu var piemērot. Tās arī var ierobežot šā pasākuma piemērošanu, attiecinot to tikai uz dažām no iv) punktā un M pielikumā norādītajām piegādēm.”

(8) Pievieno M pielikumu, kas atrodas šīs direktīvas I pielikumā.

2. pants

Lēmumi, ar ko atbilstīgi Direktīvas 77/388/EEK 27. pantam piešķir atkāpes un ko aptver šīs direktīvas noteikumi, tiek atcelti no [datums – viens gads pēc stāšanās spēkā].

3. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai šīs direktīvas prasības izpildītu vēlākais [vienu gadu pēc tās stāšanās spēkā]. Dalībvalstis tos tūlīt dara zināmus Komisijai.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

4. pants

Šī direktīva stājas spēkā [...] dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

5. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, [...]

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

I PIELIKUMS

„M pielikums

Direktīvas 21. panta 2. punkta c) apakšpunkta iv) daļā minētā lietotā materiāla piegāžu saraksts:

- a) dzelzs un krāsaino metālu atkritumu, lūžņu un lietotu materiālu, ietverot krāsaino metālu apstrādes, ražošanas vai kausēšanas rezultātā iegūtus pusfabrikātus, piegāde;
- b) pusapstrādātu dzelzs un krāsaino metālu produktu un dažu ar tiem saistītu apstrādes pakalpojumu piegāde;
- c) tādu atlikumu un citu otrreiz pārstrādājamu materiālu, kuri sastāv no dzelzs un krāsainajiem metāliem, to sakausējumiem, izdedžiem, pelniem, katlakmens, un rūpniecisku atlikumu, kas satur metālus vai to sakausējumus, piegāde, kā arī šo produktu atlases, sagriešanas, sadalīšanas un presēšanas pakalpojumu sniegšana;
- d) dzelzs atkritumu un dažu ar tiem saistītu apstrādes pakalpojumu sniegšana, kā arī atgriezumam, lūžņu, atkritumu un lietota un otrreiz pārstrādājama materiāla, kas sastāv no lauskām, stikla, papīra, kartona, lupatām, kauliem, ādas, mākslīgās ādas, pergamenta, jēlādām, cīpslām un stiegrām, auklām, virvēm, trosēm, kabeļiem, gumijas un plastmasas, piegāde;
- e) to materiālu piegāde, kas minēti d) punktā, pēc to apstrādes notīrot, pulējot, atlasot, sagriežot vai lejojot lietņos;
- f) izejvielu apstrādes lūžņu un atkritumu piegāde.”